

J.B. Morrison

Het (buiten)gewone leven van  
Frank Derrick, 81 jaar

2016

Uitgeverij XL  
Zoetermeer

# Proloog

*Ik ben eenentachtig.*

Waarschijnlijk hoor ik dat tegenwoordig heel vaak te zeggen.

*‘O, wat bent u nog kras! Hoe oud bent u?’*

*‘Ik ben eenentachtig.’* Dat soort dingen.

Soms de vraag zelfs niet afwachten.

*‘Ik ben eenentachtig.’*

Ik zou het iedereen die het maar horen wil trots moeten vertellen, net als toen ik vijf was.

Misschien moet ik een button opspelden. Die zitten soms op de voorkant van een verjaardagskaart. Een kaart voor het eenentachtigste levensjaar – als dat soort kaarten tenminste bestaan. Maken ze die? Tachtig misschien nog wel, maar eenentachtig? Misschien moet ik boven mijn voordeur een paar ballonnen met ‘81’ ophangen. Maar waarschijnlijk is er ook geen markt voor dat soort ballonnen. Dan moet ik het dus maar gewoon blijven zeggen.

*Ik ben eenentachtig.*

Kom binnen. Ga zitten. Zeg, waarom betuttel je me eigenlijk niet, zoals toen ik een kind was? Controleer maar even of ik ze nog wel allemaal op een rijtje heb. Praat op luide toon, met zo’n babysysteemmetje. Laat me een formulier invullen. Of nee, beter nog, vul jij het maar voor me in. Laat mij het alleen maar

tekenen. Waarschijnlijk ben ik toch te kippig om de kleine lettertjes te kunnen lezen. Verkoop me dingen die ik niet wil hebben. Of kijk even rond, misschien zie je iets van je gading. Inventariseer het antiek en kom later maar terug.

Ik ben eenentachtig.

Kom maar op, als je durft.

# Hoofdstuk 1

Op Frank Derricks eenentachtigste verjaardag werd hij overreden door een melkwagen. Hij zou liever een boek cadeau hebben gekregen, of een paar manchetknopen, maar het gaat om het idee.

De melkwagen had een snelheid van ongeveer acht kilometer per uur, toen de melkboer om onverklaarbare redenen de macht over het stuur verloor, het smalle trottoir op reed en met de wielen van het voertuig in de lucht tot stilstand kwam tegen het lage stenen muurtje van iemands voortuin, zodat kratten melk, lege flessen, pakjes room en een paar dozijn eieren in het rond vlogen.

De melkboer verwoestte niet alleen de tuin die hoge ogen zou gooien bij de komende verkiezing van Dorpen in Bloei, ook Frank deed hij geen plezier. Hij lag onder het voertuig. Het enige voor de buitenwereld nog zichtbare lichaamsdeel was zijn rechterarm, die onder de melkwagen uitstak, met de handpalm naar boven, en het pak melk dat hij zojuist bij Fullwind Food & Wine had gekocht er nog in. Het was precies wat het tafereel nodig had: meer melk. De omgevallen melkwagen, met de arm van de bejaarde en de gestage stroom zuivel die door de goot stroomde, leek net een hilarische sketch in de komische tv-serie *The Two Ronnies*.

Frank lag drie dagen in het ziekenhuis. Hij had een hersenschudding, een gebroken arm en een gebroken middenvoetsbeentje in zijn linkervoet.

‘Het overkomt voetballers vaak,’ zei de dokter. ‘Speelt u voetbal?’

‘Niet meer. Niet met een gebroken middenvoetsbeentje.’

‘Heel verstandig. Enfin, met de juiste behandeling heelt het vanzelf. RIJST-therapie wordt het genoemd.’

‘IJs-therapie?’

‘Nee, rijst.’

‘Ik lust geen rijst. Ik heb er nooit iets aan gevonden.’

‘Nee, RIJST. Het is een afkorting. Rust, ijs, spanband en tijd.’

‘Een afkorting?’

‘Precies.’

‘Zoals PLAT voor het herkennen van een infarct?’

‘Inderdaad,’ beaamde de dokter. ‘Ik geef u wel een foldeertje.’

Frank had ook een gebroken teen – de teen naast zijn grote teen, *the little piggy that stayed at home*, wat ook zijn prognose was: thuis blijven. Hij had een paar snijwonden, blauwe plekken, onder andere van de banden, en een gezicht als geplet fruit. Hij zag eruit zoals een van die afschuwelijke krantenfoto’s van een be-roofde bejaarde.

‘U houdt waarschijnlijk littekens over aan een of twee

van de wonden in uw gezicht,' zei de dokter.  
'Als je zo oud bent als ik, wordt elk wondje een litteken.'

Franks rechterarm zat van de pols tot net over de elleboog in het gips. Ze hadden zijn arm gebogen gezet. Zoals in een tekenfilm. Zijn arm zou minstens zes weken lang gebogen blijven. Het leek net alsof hij de hele tijd mensen een hand wilde geven. Als je de arm bij de schouder had afgezaagd en hem met de juiste draai door de lucht had gegooid, zou hij zijn teruggekomen. Voordat Frank weg mocht uit het ziekenhuis, moest hij vragen beantwoorden om zijn cognitieve vermogens te testen, een Mini Mental State Examination. Een jonge dokter in een gestreept overhemd met alleen onder zijn linkeroksel een zweetplek schoof een stoel naast Franks bed en sloeg een blocnote open. De dokter zag er dodelijk vermoeid uit.

'Oké, meneer Derrick,' zei hij, 'dit is een standaardtest. Sommige vragen vindt u misschien belachelijk makkelijk, andere wat lastiger. Bent u er klaar voor?' De dokter vroeg welk jaar het was, welk seizoen, welke maand en de datum en dag van de week. Frank had alle antwoorden goed, maar dat zei de dokter niet. Hij maakte alleen aantekeningen en stelde dan de volgende vraag.

'In welk land zijn we?'

'Engeland.'

‘Welke stad?’

‘Dat gaat je geen klap aan.’

‘U bent erg boos, meneer Derrick.’

‘Ik ben overreden door een melkboer. Heb jij een leuke dag gehad?’

‘Ik begrijp het,’ zei de dokter.

‘Ik wil naar huis voordat ik MMSE oploop.’

‘Dat staat voor Mini Mental State Examination, meneer Derrick. Daar zijn we nu mee bezig. Ik denk dat u MRSA bedoelt.’

‘Waar staat dat voor?’

‘Even diep ademhalen,’ zei de dokter en hij haalde diep adem. ‘Methicilline Resistente Staphylococcus Aureus.’ Zonder te haperen. ‘Zo, zullen we nu verdergaan met de rest van de test?’

De dokter vroeg Frank of hij wist waar hij was, maar ook de naam van het ziekenhuis en op welke afdeling hij lag. De mastermind-beker was zo goed als binnen; Frank stelde zich voor dat hij de trofee op de schoorsteenmantel zou zetten, naast de drie porseleinen pinguïns die hij nooit echt mooi had gevonden. Hij was ervan overtuigd dat de middelste een coup beraamde. ‘En nu, meneer Derrick, noem ik drie voorwerpen en ik wil dat u de namen herhaalt en probeert te onthouden, oké?’

Frank knikte. Dat deed pijn.

‘Appel, pen, tafel,’ zei de dokter.

‘Appel, pen, tafel.’

De dokter vroeg Frank om het woord ‘wereld’ van achteren naar voren te spellen, en Frank merkte op dat de wereld inderdaad achterlijk was. De dokter vroeg hem om zeven af te trekken van honderd en dan zeven van het antwoord en door te gaan totdat hij zei dat het genoeg was. Frank kwam tot eenenvijftig en was een beetje teleurgesteld toen de dokter een hand opstak. Hij was nooit goed geweest in hoofdrekenen en had het idee dat de klap op zijn hoofd hem eigenlijk wel goed had gedaan.

‘Kunt u me vertellen wie de premier is?’

Frank vertelde hem wie de premier was en dat hij hem een idioot vond en dat hij in elk geval niet op hem had gestemd. De dokter zei dat het niet belangrijk was.

‘O, maar het is juist héél erg belangrijk.’

‘Mooi,’ zei de dokter, maar dat meende hij helemaal niet en hij sloeg een paar vragen over om sneller klaar te zijn. Hij wilde ook dat Frank zo snel mogelijk naar huis zou gaan. Hij wilde zelf naar huis. Iedereen in het ziekenhuis wilde naar huis. Wie wil er nou in een ziekenhuis zijn?

‘Kunt u zich de drie voorwerpen herinneren die ik eerder heb genoemd?’ vroeg de dokter.

‘De appel, de pen en de tafel, bedoel je?’

De dokter wees op zijn horloge en vroeg Frank wat het was.



‘Een goedkoop horloge, zo te zien.’

De dokter wilde Frank slaan. Als dat voor iemand met zijn beroep niet zulke verstrekkende gevolgen zou hebben, zou hij het misschien hebben gedaan.

Er waren nog een paar vragen en een paar motorische testjes, zoals het opvouwen van een vel papier en het dan weer uitvouwen en er een zin op schrijven. Frank schreef: ‘Mag ik nu alsjeblieft naar huis?’

Later die dag werd hij ontslagen uit het ziekenhuis. Toen hij in een rolstoel naar de liften werd gereden, gaf een verpleegkundige hem voor de tweede keer dezelfde wandelstok, die hij juist expres had laten staan, en een plastic tasje met zijn pak melk erin. De melk had nu drie dagen buiten de koelkast gestaan en was waarschijnlijk karnemelk geworden. Frank bedankte de verpleegkundige en nam zich voor om het tasje in de ambulance te ‘vergeten’ als hij eenmaal thuis was gebracht.

Na het ongeluk bood Franks dochter aan om onmiddellijk over te komen vanuit Amerika om voor hem te zorgen, maar Frank zei dat dat niet nodig was, dat ze haar eigen leven had, haar eigen gezin, dat hij zich prima kon redden, niet eens zo veel pijn had, het was te ver, doe niet zo mal, veel te duur, allemaal van dat soort lariekoek. Wat hij echt wilde, was dat ze zou ophangen en een taxi zou nemen naar de luchthaven.

‘Laat me dan in elk geval iemand regelen die voor je komt zorgen,’ zei ze.

‘Ik kan best voor mezelf zorgen.’

‘Laat me nou even op internet kijken. Ik kan een paar mensen bellen. Gewoon om te weten wat de mogelijkheden zijn.’

‘Dat hoeft echt niet. Het kost alleen maar geld. Ik red me wel. Ik heb ergere katers gehad.’

‘Pap.’

‘Worden er in Amerika geen bejaarden beroofd? Ze binden me op een stoel en stelen mijn pensioen.’

‘Pap.’

‘Ze gebruiken mijn watertank als wc. Of nee, dat zijn loodgieters.’

‘Laat me nou gewoon even mijn licht opsteken. Voor mijn eigen gemoedsrust, pap. Ik wil me niet de hele tijd afvragen of je wel genoeg te eten hebt en of je het huis niet in de fik zet als je brood roostert.’

‘Weet je wel hoeveel moeite het me kost om mensen buiten de deur te houden? Straks weet iedereen het. Als ik Robin Williams in een jurk binnenlaat om me vast te laten binden op een stoel zodat hij mijn antiek kan stelen, staan er binnen de kortste keren tot halverwege de straat mensen in de rij die me verzekeringen en andere onzin willen aansmeren.’

‘Pap.’

‘Dan moet ik een draaideur laten installeren. Ik weet zeker dat er iemand in de rij staat die me er een wil verkopen. En als ik alle mensen die bij me naar bin-